

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Elena Cobzac, Anatolie Țurcan,
a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în
Procuratura de circumscripție Bălți Dubăsari Valeriu, prin care se solicită casarea
deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în cauza
penală în privința lui

Nișcev Andrei XXXXXX,

născut la XXXXXXX, originar din or. XXXXX,
XXXXXX, domiciliat în s. XXXXXX, r-nul XXXXX

Obrejan Vladimir XXXXXX,

născut la XXXXXX, originar și domiciliat în
s. XXXXX, r-nul XXXXX

Matcovschi Nicolae XXXXXX,

născut la XXXXX, originar și domiciliat în
or. XXXXXX, str. XXXXXX, nr. XX ap., XX, viza (or.
XXXXXX, str. XXXXX, nr. XX ap. XX

și

Țurea Virginia XXXXX,

născută la XXXXX, originară și domiciliată în
s. XXXXX, r-nul XXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 04 septembrie 2015 - până la 28 februarie 2017
(instanța de fond);

2. de la 23 martie 2017 - până la 18 octombrie 2017
(instanța de apel);

3. de la 29 ianuarie 2018 - până la 15 mai 2018; (instanța
de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal
executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 28 februarie 2017, examinată în
conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, în baza
probelor administrate la faza de urmărire penală au fost condamnați:

- *Nișcev Andrei și Obrejan Vladimir* în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, fiecare;

- *Matcovschi Nicolae și Țurea Virginia* în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani, fiecare.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Matcovschi N. de comun acord cu Țurea V., aflându-se pe teritoriul r-lui Fălești, pe parcursul anului 2015, ilegal, se ocupau cu realizarea substanțelor narcotice în proporții mari.

Astfel, în luna aprilie 2015, Țurea V. ilegal i-a înstrăinat lui Matcovschi N. o cantitate nestabilă de substanță narcotică sub formă de marihuană, pe care anterior a procurat-o de la Covaș D. La 27.04.2015 în timpul percheziției la domiciliul lui Matcovschi N., amplasat în or.XXXXX, str. XXXXXXXX, a fost depistată și ridicată o masă vegetală mărunțită, uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză nr.3473 din 29.04.2015 este marihuană cu masa 77,43 gr, adică proporții mari, pe care ultimul o păstra la domiciliul său în scop de înstrăinare.

Ulterior, la 07.05.2015 de la Matcovschi N. au fost ridicate 52 pachete din hârtie cu masă vegetală mărunțită de culoare verde, uscată, care conform raportului de expertiză nr.3537 din 27.05.2015 reprezintă marihuana, cu greutatea de 77 gr. Anterior această cantitate a fost vândută lui Matcovschi N. de către Țurea V. care, la rândul său, a procurat-o de la Covaș D. La 19.05.2015 de la Matcovschi N. au fost ridicate 51 pachete din hârtie cu masă vegetală mărunțită de culoare verde, uscată, care conform raportului de expertiză nr.5162 din 09.06.2015 este marihuana, cu greutatea de 136,6 gr., care anterior i-a fost vândută de către Țurea V., aceasta procurând-o de la Covaș D.

La data de 12.06.2015 în cadrul percheziției corporale la Țurea V. au fost depistate 5 pachete din hârtie de culoare albă cu masă vegetală mărunțită de culoare verde, care conform raportului de expertiză nr.5320 din 19.06.2015 reprezintă marijuana cu greutatea de 13,99 gr., adică proporții mari, pe care ultima o păstra asupra sa în scop de înstrăinare ce a procurat-o de la Covaș D.,

Nișcev A. de comun acord cu Obrejan Vl., la data de 09.02.2013 au înstrăinat lui Matcovschi N. contra sumei de 150 lei o substanță vegetală, care la data de 11.02.2013 a fost ridicată de la Matcovschi N. și care conform raportului de

expertiză nr.127 din 14.02.2013 reprezintă marihuană cu greutatea de 4,15 gr., adică proporții mari.

Ulterior, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Obrijan Vl. din r-nul XXXXXX, s. XXXXX, a fost depistată și ridicată o masă vegetală mărunțită, uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză nr.3471 din 06.05.2015 este marijuana, cu masa de 51,85 gr, adică proporții mari, pe care ultimul o păstra la domiciliul său în scop de înstrăinare.

3.Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei principale și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, cu stabilirea lui Nișcev A., Obrejan Vl., Matcovschi N. și Țurea V. pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, fiecare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat următoarele:

- concluzia instanței de fond referitor la faptul că în speță sunt suficiente circumstanțe pentru a aplica în privința inculpaților prevederile art. 90 Cod penal, este eronată;

- la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de pericolul social sporit al faptelor comise și de prevederile art. 61 Cod penal, diminuând astfel rolul prevenției generale și speciale pe care o are pedeapsa penală;

- pedeapsa stabilită în privința lui Nișcev A., Obrejan Vl., Matcovschi N. și Țurea V. este prea blândă, și reieșind din totalitatea circumstanțelor cauzei este necesară aplicarea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 3 ani, fiecare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017 apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că inculpaților le-a fost stabilită o pedeapsă în limitele legii, ținându-se cont de criteriile generale de individualizare a acesteia prevăzute de art. 61, 75 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal a menționat că, luând în considerație toate circumstanțele cauzei și anume că inculpații și-au recunoscut vina, s-au căit de cele comise, iar cauza a fost examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, instanța de fond just a conchis că corectarea și reeducarea acestora poate avea loc fără izolarea de societate și corect a aplicat în privința lui Nișcev A., Obrejan Vl., Matcovschi N. și Țurea V. prevederile art. 90 Cod penal.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul

de stat, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea parțială a deciziei contestate în partea numirii pedepsei lui Nișcev A., Obrejan VI., Matcovschi N. și Țurea V., cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal. Aplicarea în privința lui Țurea V. a prevederilor art. 96 alin. (1) Cod penal, invocând că atât instanța de fond cât și cea de apel neîntemeiat au ajuns la concluzia că corectarea inculpațiilor este posibilă fără izolarea acestora de societate. Consideră că la individualizarea executării pedepsei stabilite inculpațiilor instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de cerințele art. 61 Cod penal, precum și de faptul că infracțiunea comisă de comercializare a drogurilor este periculoasă pentru societate.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând textul recursului declarat Colegiul reține, că din conținutul acestuia rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Nișcev A., Obrejan VI., Matcovschi N. și Țurea V., și critică decizia instanței de apel doar în partea individualizării greșite a pedepsei stabilite nefiind de acord cu menținerea soluției instanței de fond prin care în privința inculpațiilor au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, care reglementează suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție.

Cu referire la argumentele acuzatorului de stat referitor la inculpații Nișcev A., Obrejan VI. și Matcovschi N.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei aplicate în privința lui Nișcev A., Obrejan VI. și Matcovschi N. sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de norma art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o

pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, Colegiul menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

În cauza deferită, Colegiul reține că inculpații Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N. au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, sancțiunea căreia prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani și care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal se clasifică ca infracțiune **gravă**.

Instanțele de fond au apreciat că ținând cont de personalitatea inculpaților, care se caracterizează pozitiv, sunt pentru prima dată atrași la răspundere penală, s-au căit sincer de cele comise au considerat, că scopul pedepsei penale poate fi atins aplicând în privința lui Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N. prevederile art. 90 Cod penal.

Astfel, Colegiul lărgit constată, că instanțele au pus accentul mai mult pe personalitatea inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N. și nu au luat în

considerație și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi **gravitatea infracțiunii săvârșite și motivul acesteia**. Așadar, instanța de recurs consideră, că instanțele de fond neîntemeiat au conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează personalitatea inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

În viziunea Colegiului lărgit, faptele comise de inculpați, prezintă un pericol sporit pentru societate, care atentează la securitatea relațiilor sociale cu privire la circulația legală a substanțelor narcotice. Referitor la gravitatea faptei comise se impune de a menționa că circulația ilegală a substanțelor narcotice constituie un fenomen de sporire a nivelului criminalității și descompunere a bazelor morale ale societății, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale, cu atât mai mult că acesta reprezintă tendințe ascendente.

Respectiv, în asemenea situații pentru a fi atins scopul legii penale, urmează a se interveni mai prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpații, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Acestea fiind constatate, Colegiul penal lărgit conchide că infracțiunea comisă constituie un grad sporit de gravitate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestora de societate.

Împrejurările reținute referitoare la personalitatea inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., menționate mai sus, ce le atenuază răspunderea penală, sunt în măsură de a justifica aplicarea unei pedepse cu reducerea termenului, stabilindu-le pedeapsa la limita minimă a sancțiunii cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală – la caz 2 ani închisoare.

Referitor la concluzia instanțelor de fond privind posibilitatea aplicării față de inculpații Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal lărgit consideră aceste concluzii neîntemeiate și pripite în raport cu gravitatea infracțiunii și modul de comitere a acesteia.

Colegiul menționează că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei este o măsură de politică

penală bazată pe încrederea în posibilitatea reeducării condamnatului pe durata suspendării pedepsei. Sarcina instituției *suspendării executării pedepsei* este să ducă la realizarea scopului pedepsei, fără ca aceasta să fie executată real, înlăturând astfel neajunsurile pe care le atrage după sine privațiunea de libertate și anume: contactul cu alți infractori care pot să antreneze în continuare pe calea infracțiunii, îndepărtarea inculpatului de familie și de modul de viață obișnuit etc.

În literatura de specialitate, suspendarea condiționată a executării pedepsei este expusă ca o măsură ce constă – în dispoziția luată de instanța de judecată prin însăși hotărârea de condamnare, de a o suspenda pe o anumită durată și în anumite condiții executarea pedepsei stabilite.

Rezultatul principal al aplicării pedepsei constă în aceea că deși pedeapsa este definitiv aplicată, aceasta nu este pusă în executare, astfel că instituția suspendării condiționate a pedepsei ține de condițiile de executare a pedepsei închisorii deja stabilite de către instanța de judecată pe întregul termen de probațiune.

Altfel spus, executarea pedepsei devine condiționată de conduita condamnatului, iar în caz de nerespectare a condițiilor, ea poate fi revocată.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanța de judecată prin hotărâre de condamnare de a se suspenda pe o perioadă anumită de timp executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Astfel, urmează a fi delimitată noțiunea de individualizare a pedepsei de cea de individualizare a executării pedepsei.

În această ordine de idei, suspendarea condiționată a executării pedepsei se dovedește a fi o problemă privind executarea pedepsei, dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei sunt prevăzute în art. 90 Cod penal, care se împart în condiții obiective și subiective, primele referindu-se la condamnare, iar celelalte la persoana condamnatului. Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, nu atrage obligativitatea aplicării instituției, ci acordarea ei rămâne la opinia instanței de

judecata, totodată, această normă poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

Reieșind din argumentele enunțate, Colegiul penal consideră că excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., deoarece nu s-a efectuat o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a termenului pedepsei stabilite în același sens.

Instanța de recurs consideră că, în speță instanțele de fond nu au respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei stabilite inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., și nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite și motivul acesteia, ceea ce denotă ineficiența suspendării condiționate a executării pedepsei.

Cu referire la argumentele acuzatorului de stat referitor la inculpata Țurea V.

Colegiul penal menționează că, argumentul acuzatorului de stat precum că în privința inculpatei Țurea V. pricipit s-a stabilit o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, instanța îl consideră neîntemeiat, care urmează a fi respins, or la stabilirea oportunității aplicării normei sus menționate, atât instanța de fond, cât și cea de apel au reținut un șir de circumstanțe atenuante și anume: vârsta tânără, atragerea pentru prima dată la răspundere penală, este încadrată în procesul de învățământ universitar, precum și faptul că are la întreținere un copil minor de o vârstă fragedă (9 luni). Tot aici, Colegiul lărgit reține că inculpata nu s-a eschivat de la organele de drept prezentându-se atât în instanța de fond cât și în cea de apel, la fel urmează a fi luat în considerație comportamentul acesteia post infracțional, ultima vina a recunoscut-o și s-a căit sincer de cele comise.

Acestea fiind menționate, Colegiul penal lărgit reține că inculpatei Țurea V. i s-a stabilit o pedeapsă echitabilă în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, iar la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu au fost stabilite careva impedimente, astfel temeieri de a interveni în hotărârea judecătorească în această parte nu s-au stabilit.

Generalizând cele menționate mai sus, instanța de recurs va admite recursul ordinar declarat cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii modului de executare a pedepsei numite inculpaților Nișcev A., Obrejan Vl. și Matcovschi N., cu excluderea dispoziției de executare condiționată a pedepsei închisorii.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți Dubăsari Valeriu, casează parțial sentința Judecătorei Bălți din 28 februarie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2017, în latura penală, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre conform căreia exclude aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința lui *Nișcev Andrei, Obrejan Vladimir și Matcovschi Nicolae*.

Nișcev Andrei și Obrejan Vladimir se consideră condamnați în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani, fiecare.

Matcovschi Nicolae se consideră condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

Termenul de executare a pedepsei lui *Nișcev Andrei, Obrejan Vladimir și Matcovschi Nicolae* se calculează din momentul reținerii acestora.

În rest, dispozițiile hotărârilor contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Elena Cobzac

Anatolie Țurcan